

**SEKSUALNOŚĆ
– NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ
– RZECZYWISTOŚĆ**

współczesne konteksty badawcze w problematyce
seksualności człowieka z niepełnosprawnością

Redakcja naukowa

Remigiusz Janusz Kijak

Institut Rozwoju Służb Społecznych

Warszawa 2013

Publikacja z serii: *Ex Libris Pracownika Socjalnego*

© Copyright by Instytut Rozwoju Służb Społecznych, Warszawa 2013

Wszelkie prawa zastrzeżone

Przedruk, powielanie, rozpowszechnianie w całości lub części możliwy jest wyłącznie za zgodą Autora i Wydawcy.

Recenzent: prof. dr hab. n. med. Zbigniew Lew-Starowicz

Korekta: Małgorzata Pośnik

ISBN 978-83-89665-19-5

Wydanie I

Skład i łamanie:

Wydawnictwo „GARMOND”
05-152 Czosnów,
Kazuń Nowy ul. Dolna 12
e-mail: wydawnictwo@garmond.pl
www.garmond.pl

Książki i czasopisma wydawane przez Instytut Rozwoju Służb Społecznych można zamawiać listownie, faksem, e-mailem lub w siedzibie Instytutu: ul. Marszałkowska 34/50, 00-554 Warszawa, tel./faks: (22) 621 04 23, 629 40 18, 622 32 45; e-mail: irss@irss.pl

Spis treści

Remigiusz J. Kijak

Wprowadzenie w problematykę seksualności osób z niepełnosprawnością – między teorią a empirią 9

Andrzej Jaczewski

Seksualność osób niepełnosprawnych – współczesne pola dyskusji i polemiki badawczej 20

Rozdział I. Współczesne orientacje w studiach nad seksualnością osób niepełnosprawnych

Małgorzata Kościelska

W którym miejscu jesteśmy i co chcemy osiągnąć w rozważaniach i działaniach na rzecz osób niepełnosprawnych w aspekcie ich seksualności 31

Hanna Żuraw

Społeczno-kulturowy kontekst analiz nad seksualnością osób niepełnosprawnych 46

Eliza Grzelak

Tabu kulturowo-językowe, a uczestnictwo osób niepełnosprawnych w komunikacji seksualnej 64

Maria Chodkowska

Zmiana społeczna a seksualność osób niepełnosprawnych 74

Rozdział II. Wybrane aspekty funkcjonowania seksualnego osób z niepełnosprawnością

a) Medyczne aspekty seksualności osób z niepełnosprawnością

Anna Latos-Bielańska

Płodność u osób z niepełnosprawnością 86

Barbara Mazurkiewicz, Ewa Dmoch-Gajzlerska, Dorota Cholewicka

Potrzeby prokreacyjne kobiet niepełnosprawnych, a ich realizacja ...97

Ewa Dmoch-Gajzlerska

Niepełnosprawność w położnictwie i ginekologii..... 106

